

Kúria

Bfv.I.1700/2017/6. szám

A Kúria Budapesten, a 2018. év március hó 5. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A garázdaság vétsége és más bűncselekmény miatt folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által - védője útján - benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Budai Központi Kerületi Bíróság 10.B.XII.1959/2015/33. számú ítéletét és a Fővárosi Törvényszék 32.Bf.7529/2017/5. számú végzését hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Budai Központi Kerületi Bíróság a 2017. február 2-án meghozott 10.B.XII.1959/2015/33. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki garázdaság vétségében [Btk. 339. § (1) bekezdés] és rongálás vétségében [Btk. 371. § (1) és (2) bekezdés a) pont], ezért halmazati büntetésül száznolcvan óra fizikai munkakörben teljesítendő közérdekű munka büntetésre ítélte.

Az ítéletet a másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 2017. augusztus 30-án kelt 32.Bf.7529/2017/5. számú végzésével helybenhagyta azzal, hogy eljárási illeték megfizetésére is kötelezte a terheltet.

A jogerős ügydöntő határozatok ellen a terhelt - védője útján - felülvizsgálati indítványt nyújtott be a Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontjaira - valamint tartalmát tekintve a c) pontjára is - alapítva.

Ebben arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, a tényállás iratellenes és nem kétséget kizáróan

bizonyított tényeket tartalmaz, mert sem az ügyészség, sem a bíróság nem bizonyította, de nem is valószínűsítette, hogy a sértett gépjárművén a károk keletkezésének mi az oka és azokat milyen eszköz okozta, a sérülés keletkezésének oka még a szakvélemény szerint is lehet akár kerékpár, akár tenyérrel történő ütés, nem bizonyított, hogy a sértett autójának sérüléseit az ő kerékpárja okozta.

Hivatkozott arra, hogy az esemény résztvevői és elszenvedői - köztük ő, a gyermeke és a sértett is - feldúlt és ijedt állapotban voltak, és a sértett saját felróható magatartásából fakadó feldúlt állapotából nem lehetett volna a terhelt agresszív magatartására következtetni, illet a helyszínen a sértett sem állított, ahogy T.1. tanú sem, ezt a bíróság csupán a sértett férjének vallomása alapján állapította meg, emellett nem oldotta fel a sértett vallomásában mutatkozó ellentmondásokat és indokolatlanul vetette el az ő következetes, minden tekintetben hitelt érdemlő védekezését.

Állítása szerint magatartása nem volt sem kihívóan közösségellenes, sem erőszakos, cselekménye nem volt alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, avagy a köznyugalmat megzavarja, a rongálás pedig mindezen túl azért sem állapítható meg, mert ő kizárólag gyermeke és saját testi épségének védelme érdekében, önkéntelenül rántotta maga elé a kerékpárt, és soha nem állt szándékában a sértett gépjárművének megrongálása.

A büntetést sérelmezve arra utalt, hogy a bíróság nem vizsgálta ismételten a jövedelmi viszonyait, a közérdekű munka kiszabására úgy került sor, hogy a bíróság nem győződött meg arról: a pénzbüntetés alkalmas lenne-e büntetési célok elérésére, illetve a közérdekű munkát úgy szabta ki, hogy nem győződött meg az egészségi állapotáról, arról, hogy alkalmas-e fizikai munka végzésére.

Ezért a jogerős határozat megváltoztatását, a terhére megállapított bűncselekmények alóli felmentését, másodlagosan a jogerős határozatok hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség szerint a felülvizsgálati indítvány törvényben kizárt, mivel az indítványozó kizárólagosan a tényállás felderítetlenségére, iratellenességére, a bíróság téves következtetéseire hivatkozott, az ítélet megalapozatlanságát állítva, erre azonban a felülvizsgálati eljárás során nincs törvényes lehetőség. Emellett álláspontja szerint az eljárt bíróságok részletes és teljes körű bizonyítás eredményeként jutottak arra - a felülvizsgálat keretében - támadhatatlan következtetésre, hogy a terhelt védekezése miatt nem szolgálhat a

tényállás megállapításának alapjául, és hogy a terhelti védekezés alapján miért nem vonhatók le az indítvány szerinti ténybeli és jogkövetkeztetések.

Miután megítélése szerint az irányadó tényállás alapján a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítása és a cselekmények jogi minősítése egyaránt törvényes, így a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjában írt felülvizsgálati ok kettős feltétele nem áll fenn, a büntetés ugyanis anyagi jogi szabályszegés hiányában nem vizsgálható, azt indítványozta, hogy a Kúria a törvényben kizárt felülvizsgálati indítványt utasítsa el (BF.1563/2017/1.).

A terhelt - védője útján - a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatára tett észrevételében lényegében megismételte a felülvizsgálati indítványában kifejtett érveket, kifejtette, hogy a rongálás vétsége a szándékosság és az okozati összefüggés bizonyítottságának hiánya miatt nem állapítható meg, nem valósultak meg a garázdaság törvényi tényállási elemei, és a bíróság megsértette a Be. 4. § (2) bekezdésében írt azon szabályt, mely szerint a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem lehet a terhelt terhére értékelni, emellett továbbra is sérelmezte a pártfogó felügyeleti vélemény beszerzésének elmaradását.

.-.-.

A Kúria a megtámadott határozatokat - a Be. 424. § (1) bekezdése alapján tanácsulésen eljárva - a Be. 423. § (4) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati indítvány szerinti okok alapján és a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében vizsgálta felül.

Emellett a Be. 423. § (5) bekezdése szerint eljárva a 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt - és az indítványozó által nem hivatkozott - esetleges más eljárási szabálysértésekre is tekintettel volt, azonban ilyen, a 373. § (1) bekezdésének I. b) és c) pontjában, valamint II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott - feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező - eljárási szabálysértést nem észlelt.

Felülvizsgálatnak csak a Be. 416. § (1) bekezdésében meghatározott okok alapján van helye, ezen belül az a) és b) pont alapján büntető anyagi jogi szabálysértés, a c) pont alapján pedig - a Be. 373. § (1) bekezdésének I. b) vagy c) pontjában, illetve a II-IV. pontjában felsorolt - eljárási szabálysértések esetén. E törvényi okok köre nem bővíthető.

Emellett a Be. 423. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, az nem támadható. A tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem

vizsgálható, és nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, így az egyes vallomások helytállóságának vitatására.

Az indítványozó azonban a törvényi tilalom ellenére a bizonyítás elégtelenségére, a tényállás felderítetlenségére, a pártfogói felügyelői vélemény beszerzésének elmaradására, iratellenességre hivatkozva az irányadó tényállást támadta. Ezen okok miatt azonban még helytállóságuk esetén sincs helye felülvizsgálatnak.

Miután a terhelt a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontján alapuló felülvizsgálati okra hivatkozva a bűnösségét a tényállást támadva vitatta, az indítvány ezen része alapján a felülvizsgálat kizárt.

Az indítvány a minősítésre vonatkozó részében pedig megalapozatlan.

A Btk. 339. § (1) bekezdése szerint az, aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, a garázdaság vétségét követi el.

Ahogy azt az elsőfokú bíróság helytállóan kifejtette, a terhelt azon cselekménye, amely során a biciklijét a sértett autóján pattogtatta és kezével a sértett gépjárművének motorház-tetejét megütötte, azt benyomta, mindenben megfelel a garázdaság tényállásában írt erőszakos magatartásnak. Miután pedig agresszíven, erőszakosan utasította rendre a sértettet azért, mert nevezett a forgalommal szemben haladt, kihívóan közösségellenesnek minősül, hiszen nem megengedett az, hogy mások esetleges szabályszegő magatartását számon kérve erőszakos magatartást tanúsítson.

Cselekménye emellett alkalmas volt arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, miután objektíve meg volt a lehetősége annak, hogy cselekményét mások is észlelhessék, akikben a társadalmi együttélési szabályokkal ellentétes, az elfogadott konfliktuskezelési módszereket felrúgó magatartás riadalmat vagy megbotránkozást válthatott volna ki.

A garázdaság megállapításának nem feltétele, hogy a megbotránkozás vagy riadalom bekövetkezzen, elegendő annak veszélye is.

A Btk. 22. § (1) bekezdésében írt büntethetőségi akadályra, nevezetesen a jogos védelmi helyzetre pedig a terhelt eredményesen azért nem hivatkozhat, mert cselekményére a közlekedési szabályt szegő sértetti cselekmény befejezése után került sor, és az sem szükséges, sem alkalmas nem volt a sértett által előidézett közlekedési veszélyhelyzet elhárítására.

Azt is helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, miszerint a terhelt azáltal, hogy tenyerével a sértett gépkocsijának motorház-tetejét több ízben megütötte, és benyomta, valamint kerékpárját a földről felemelve annak kerekével a motorház-tetőt ütögette, abban 179.394 forint kárt okozott, megvalósította a Btk. 459. § (6) bekezdés a) pontjára figyelemmel a Btk. 371. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő rongálás vétségét is.

A garázdaság vétségét a törvény két évig terjedő szabadságvesztéssel, míg a terhelt terhére megállapított rongálás vétségét egy évig terjedő szabadságvesztéssel bünteti. A bírói gyakorlat szerint pedig valóságos, heterogén alaki halmazatot kell megállapítani, ha az elkövető egy cselekménnyel a garázdaság, valamint a testi sértés vagy a rongálás törvényi tényállását is megvalósítja, feltéve, hogy a testi sértés vagy a rongálás törvényi büntetési tétele nem súlyosabb, mint a garázdaságé (BKv. 34.).

Következésképpen törvényes volt a terhelt cselekményeinek a Btk. 6. § (1) bekezdése alapján alaki halmazatkénti értékelése; így a minősítés törvényes.

A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja szerint felülvizsgálatnak akkor van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak, illetve a büntetés végrehajtását a törvényben foglalt kizáró ok ellenére függesztették fel.

Amennyiben a minősítés törvényes és a büntetés egyéb anyagi jogi szabályt nem sértett meg, mérlegelési jogkörben és törvényes keretek között kiszabott büntetés neme, illetve mértéke felülvizsgálati eljárásban nem támadható.

Az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott a halmazati büntetés Btk. 81. § (1), (2) és (3) bekezdéseiben írt szabályaira, valamint a Btk. 33. § (4) bekezdésében írt azon rendelkezésre is mely szerint akkor, ha a bűncselekmény büntetési tételének felső határa három évi szabadságvesztésnél nem súlyosabb, lehetőség van más büntetési nem, így a Btk. 47. §-ában meghatározott közérdekű munka kiszabására is.

Miután annak mértéke is törvényes, nem sértett a bíróság egyéb anyagi jogi szabályt sem.

Következésképpen nem megalapozott az indítványnak a Be. ezen pontjára alapított része.

Emellett rámutat a Kúria a következőkre:

Ahogy arra a Legfőbb Ügyészség is helytállóan utalt, téves az indítványozó azon állítása, mely szerint a pártfogó felügyelői vélemény beszerzése nélkül a közérdekű munka kiszabására nem kerülhetett volna sor. A pártfogó felügyelői vélemény beszerzése ugyanis nem büntetés-kiszabási, hanem büntetés-végrehajtási kérdésként nyert jogi szabályozást.

Iratellenes az indítványozó azon hivatkozása is, mely szerint az eljáró bíróságok nem kísérelték meg maradéktalanul felderíteni vagyoni, jövedelmi viszonyait. Erre részben sor is került (másodfokú ítélet 4. oldal második bekezdés), másrészt csak akkor lett volna feltétlenül szükséges, ha vele szemben pénzbüntetést alkalmaznak.

Ezért a Kúria a megtámadott határozatokat a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. A felülvizsgálati indítvány ismételt benyújtásával kapcsolatos tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria - a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel - az indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2018. március 5.

Dr. Mészár Róza s. k. a tanács elnöke, Dr. Vaskuti András s. k. előadó bíró, Dr. Domonyai Alexa s. k. bíró

A kiadmány hitelélül:

Mátyás Gyöngyi
bíróság ügyintéző